



Online prava

Svijest potrošača

Kako bi se mudro koristili web stranicama e-trgovina, potrošači moraju razumjeti kako provjeriti pouzdanost web-mjesta i kako otkriti drugima minimum svojih osobnih podataka.

-  Svi primamo primamljive phishing e-poruke u svoj poštanski sandučić, često s ponudom za osvajanje nagrade koja je „predobra da bi je propustili“.
-  Pokažite neke primjere krađe identiteta u razredu i podsjetite učenike da nikada ne otvaraju takve e-poruke, čak i ako izgledaju kao da dolaze od prijatelja ili obitelji. Bolje je biti siguran nego kasnije žaliti!

Poticanje učenika da štite svoju i tuđu privatnost

Druge publikacije Vijeća Europe na temu Obrazovanja o Digitalnom Građanstvu

- ▶ Educating for a video game culture – A map for teachers and parents (2021)
- ▶ Digital citizenship education - Trainers' Pack (2020)
- ▶ Digital Citizenship Education – Lesson plans for educators available at <https://www.coe.int/en/web/education/new-materials>
- ▶ Digital Citizenship Education Handbook (2019)
- ▶ Bullying: perspectives, practice and insights (2017)
- ▶ Internet Literacy Handbook (2017)

Ostale informacije dostupne su na:
www.coe.int/education

Zaštita privatnosti i osobnih podataka

Poticanje učenika da štite svoju i tuđu privatnost

Autori:
Janice Richardson
Veronica Samara

Prevela:
Dunja Mijović

Posebna zahvala Pascaleu Serrieru



PREMS 037023

HRV



www.coe.int



Vijeće Europe vodeća je organizacija za zaštitu ljudskih prava na našem kontinentu. Broji 46 država članica, uključujući sve članice Europske unije. Sve države članice Vijeća Europe potpisale su Europsku konvenciju o ljudskim pravima, međunarodni ugovor kojemu je cilj zaštita ljudskih prava, demokracije te vladavine prava. Europski sud za ljudska prava nadgleda provedbu Konvencije u državama članicama.

Za učitelje

Biti online



Pristup i uključivanje

Djeca imaju pravo osjećati se sigurno i njihova privatnost online treba biti zaštićena.

-  Omogućite učenicima korištenje alata i platformi koje su odobrene od strane škole.
-  Ne koristite fotografije ni video uratke bez pisanog pristanka roditelja ili same djece ovisno koliko su stari.



Učenje i kreativnost

Djeca moraju razumjeti kako kreativno koristiti internet bez ugrožavanja svoje privatnosti otkrivanjem previše osobnih podataka.

-  Zadajte učenicima da nacrtaju crtež, sliku ili napišu tekst za školski blog.
-  Prije objavljivanja njihovih uradaka, pomozite im da sastave popis kako biste bili sigurni da ne odaju nikakve privatne podatke.

Mediji i informatička pismenost


Medijska i informatička pismenost uključuju poznavanje osobnih podataka i toga kako možemo koristiti online tehnologiju bez žrtvovanja privatnosti.

-  Razgovarajte s učenicima o osobnim i osjetljivim podacima.
-  Jesu li svjesni osobnih podataka koje možda otkrivaju kada stvaraju račune ili online profile za pristup svojim omiljenim platformama?

Online dobrobiti



Etika i empatija

Zaštita osobnih podataka uključuje zaštitu privatnosti ljudi s kojima komuniciramo, kako izvan mreže tako i na mreži.

-  Razgovarajte s učenicima o važnosti mrežnog bontona, odnosno poštenog i etičnog korištenja interneta, poštivanja drugih ljudi i njihove privatnosti.



Zdravlje i dobrobit

Kada platforme ili tvrtke prikupljaju osobne podatke, korisnici imaju pravo znati kako se njihovi podaci koriste. Svi imamo pravo na brisanje naših osobnih podataka kada više nisu potrebni ili ako se koriste nezakonito.

-  Osigurajte da se osobni podaci učenika i osoblja u vašoj školi obrađuju u skladu s [propisima o zaštiti podataka](#).
-  Neovlašteni pristup ili dijeljenje podataka moglo bi ugroziti privatnost i dobrobit studenata i osoblja.

e-prisutnost i komunikacija



Važno je da djeca nauče održavati zdravu e-prisutnost i da budu potpuno svjesna koje osobne podatke trebaju zaštititi u svojim online aktivnostima i komunikaciji.

-  „Razmislite prije nego što objavite“. Razgovarajte sa svojim učenicima što to zapravo znači.
-  Ono što objavujemo na internetu može vidjeti i zloupotrijebiti gotovo svatko, stoga moramo biti oprezni da ne otkrijemo privatne podatke o sebi i drugima.

Online prava



Aktivno sudjelovanje

Djeca bi trebala biti informirana o svojim pravima na privatnost na način primjeren njihovoj dobi i stupnju zrelosti. Njihova sposobnost da ostvaruju svoja prava i samostalno djeluju ne prevladava ovlasti roditelja da ostvaruju ta ista prava u ime svog djeteta i da im pruže podršku tijekom procesa.

-  **Izrecite svoje mišljenje.** Razgovarajte s učenicima o načinima na koje mogu zaštititi svoju privatnost, podatke i online prava.
-  Zamolite ih da naprave smiješne memove ili postere o zaštiti osobnih podataka i objave ih u razredu ili negdje u školi.


Prava i odgovornosti

Budući da su mladi ljudi često najčešći korisnici internetske tehnologije i rano ju usvajaju, trebalo bi ih potaknuti da izraze svoje mišljenje o pravima i odgovornostima na internetu. Što oni znaju i misle o GDPR-u?

-  Škole imaju odgovornost pokazati usklađenost s GDPR-om i naučiti učenike što to znači u smislu privatnosti i zaštite podataka.
-  Suradujte sa stručnom službom i starijim učenicima kako biste izradili djeci prilagođen plakat o pravima i odgovornostima koje obuhvaća GDPR. Raspravite o toj temi i izložite plakat na javno dostupno mjesto.

Privatnost i sigurnost

Djeca bi trebala naučiti kako biti oprezni kada online ili offline usluge zatraže njihove osobne podatke.

-  Informirajte se o Pravilima privatnosti vaše škole kako biste bili sigurni da ste poduzeli ispravne sigurnosne mjere i na taj način spriječili zlonamjerne napade i dijeljenje podataka koji bi mogli ugroziti osobne podatke učenika.